

Centraal Planbureau

SGP partijhoofdstuk

Keuzes in Kaart 2025-2028

VVD | D66 | GroenLinks-PvdA | CDA | ChristenUnie | Volt | JA21 | SGP

CPB
november
2023

9 SGP

De SGP voert een aantal wijzigingen door in de sociale zekerheid en het belastingstelsel. De partij schaft de algemene heffingskorting af en vervangt deze door een inkomensafhankelijke draagkrachtkorting. Daarnaast wordt een splitsingsstelsel ingevoerd, waarin belastingheffing plaatsvindt door de belastbare inkomens van beide partners in een huishouden op te tellen en vervolgens aan elk van de partners de helft toe te kennen. De partij vervangt de kindregelingen en kinderopvangtoeslag door een kinderbijdrage met een vast en een inkomensafhankelijk deel.

Doordat de SGP de uitgaven en de lasten per saldo nagenoeg ongewijzigd laat, blijft het EMU-saldo onveranderd. Onderliggend zijn er wel verschuivingen. De SGP intensiveert in defensie, en buigt onder andere om op het Nationaal Groeifonds. De partij verlicht de lasten voor gezinnen, daartegenover staan lastenverzwaringen voor bedrijven en het buitenland. De lasten op klimaat en milieu worden verhoogd, met onder meer een circulaire plastic-heffing en een vrachtwagenheffing.

Deze wijzigingen hebben in doorsnee een licht positief effect op de koopkracht, alleenverdieners profiteren het meest. In doorsnee gaan huishoudens er gemiddeld met 0,2% per jaar op vooruit ten opzichte van het basispad. Alleenverdieners hebben duidelijk meer profijt van het splitsingsstelsel dan tweeverdieners. Door de hervorming van de kindregelingen is de spreiding van de koopkrachteffecten bij huishoudens met kinderen relatief groot. De armoede daalt, onder kinderen wordt deze bijna gehalveerd. Dit komt vooral doordat het bedrag per kind in de nieuwe kinderbijdrage hoger uitvalt dan in het huidige stelsel.

Het beleidspakket verlaagt de economische groei met 0,1% per jaar en verlaagt de werkloosheid met 0,7%-punt in 2028. De overheidsbestedingen nemen af door het afschaffen van de kinderopvangtoeslag, terwijl de consumptie van huishoudens toeneemt door de kinderbijdrage. De lagere werkloosheid is het gevolg van extra werkgelegenheid bij de overheid, en een wat lager arbeidsaanbod doordat de wijzigingen in de sociale zekerheid en het belastingstelsel (meer) werken financieel enigszins minder aantrekkelijk maken.

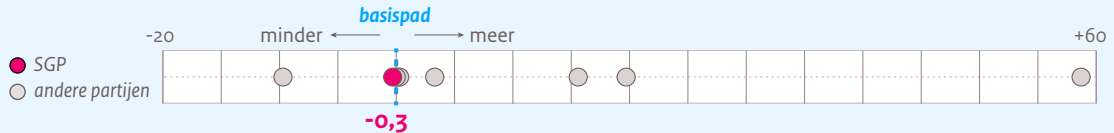
SGP: uitgaven- en lastenbeeld

Budgettair overzicht van het partijprogramma van de SGP in 2028 ten opzichte van de situatie als er in de komende regeerperiode geen beleid zou wijzigen (basispad)

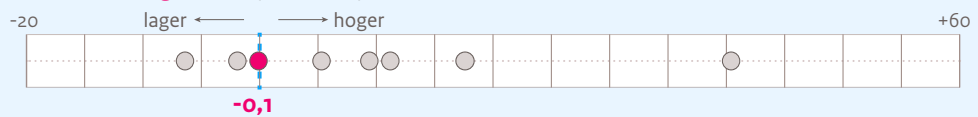

Overzicht 2028

Effect op totale overheidsuitgaven (in mld euro)

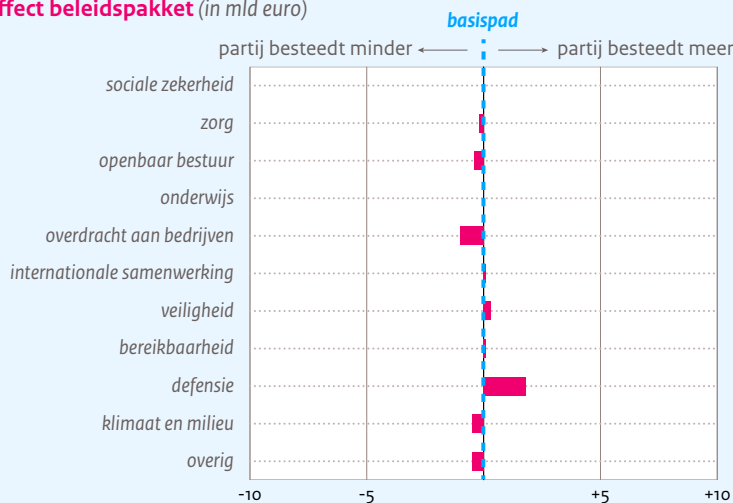

Effect op totale beleidsmatige lasten (in mld euro)

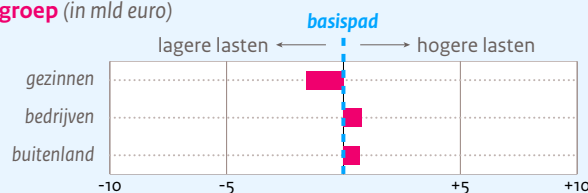
Overheidsuitgaven 2028

Effect beleidspakket (in mld euro)

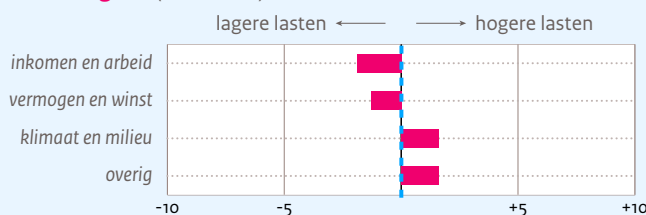

Lastenverdeling 2028

Verdeling naar groep (in mld euro)

Verdeling naar categorie (in mld euro)

Basispad

Het basispad is de verwachte ontwikkeling bij ongewijzigd beleid. Voor meer uitleg over basispaden zie hoofdstuk 10. Download [databestand Keuzes in Kaart 2025-2028](#)

SGP: economische effecten

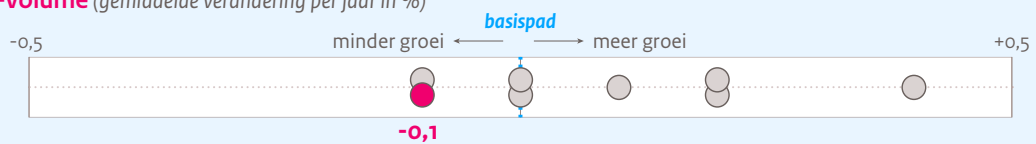
Overzicht van de effecten van het partijprogramma van de SGP in 2025-2028

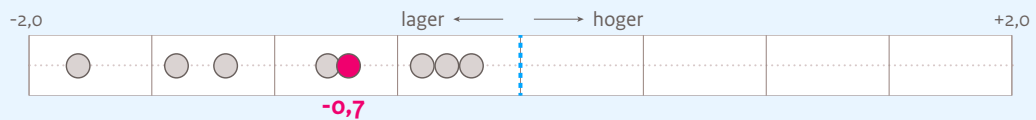
Macro-economische effecten

● SGP ○ andere partijen

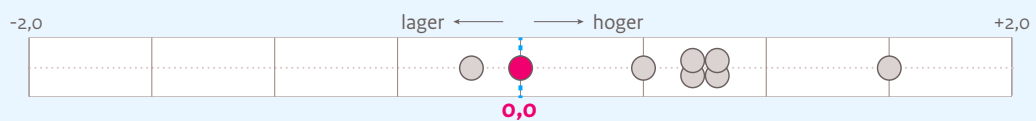
Bbp-volume (gemiddelde verandering per jaar in %)

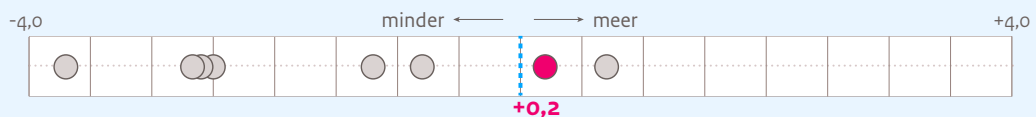
Werkloosheid (verandering 2028 in % beroepsbevolking)

Begrotingssaldo (verandering niveau 2028 in % bbp)

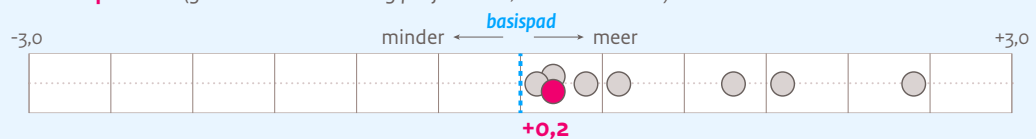

Overheidsschuld (verandering niveau 2028 in % bbp)

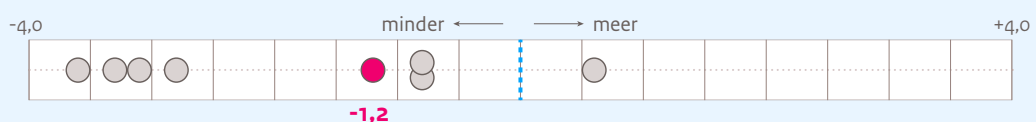

Koopkracht en armoede

Mediane koopkracht (gemiddelde verandering per jaar in %, alle huishoudens)

Personen in armoede (verandering 2028 in % van bevolking)

Armoede

Iemand leeft in armoede als diens inkomen onder het niet-veel-maar-toereikend-criterium van het Sociaal en Cultureel Planbureau valt. In het basispad ligt de armoedegrens in 2028 op een inkomen van €1794 per maand voor een eenpersoonshuishouden

Basispad

Het basispad is de ontwikkeling die het CPB verwacht bij ongewijzigd beleid. Voor meer uitleg over de basispaden, zie hoofdstuk 10.

De data van de figuren kunt u downloaden via cpb.nl of via deze link: [databestand Keuzes in Kaart 2025-2028](#)

9.1 Overheidsbegroting

Het beleidspakket van de SGP verlaagt de overheidsuitgaven met 0,3 mld euro en verlicht de beleidsmatige lasten met 0,1 mld euro. Dit zijn ex-ante mutaties, dat wil zeggen zonder de macro-economische doorwerking. Deze paragraaf bespreekt de budgettaire consequenties van het pakket van de SGP voor de overheidsbegroting op hoofdlijnen, een volledig overzicht van alle maatregelen is te vinden in paragraaf 12.8. Alle in deze paragraaf genoemde getallen zijn ten opzichte van het basispad, tenzij anders aangegeven.

In 2028 verlaagt de SGP de overheidsuitgaven per saldo met 0,3 mld euro ten opzichte van het basispad. De netto-intensivering betreffen met name defensie en veiligheid. Per saldo wordt het meest omgebogen bij overdrachten aan bedrijven en klimaat en milieu.

De uitgaven aan **sociale zekerheid** blijven per saldo ongewijzigd. De partij vervangt de kinderopvangtoeslag, kinderbijslag en het kindgebonden budget door een kinderbijdrage. Op de **zorg** buigt de SGP per saldo 0,2 mld euro om (zie paragraaf 1.2). De SGP buigt 0,4 mld euro om op **openbaar bestuur**. De partij buigt om op het resterende budget uit het groeifonds en intensiveert in het gemeente- en provinciefonds. De uitgaven aan **onderwijs** blijven per saldo ongewijzigd. Aan **overdrachten aan bedrijven** wordt in 2028 per saldo 1,0 mld euro minder besteed. Dit komt vooral door een ombuiging op het resterende budget uit het groeifonds.

De SGP intensiveert per saldo 0,1 mld euro in **internationale samenwerking**. De SGP wil per saldo 0,3 mld euro meer uitgeven aan **veiligheid**. Dit komt met name door intensivering in de politie en wijkagenten, en in verkeersveiligheid. Op het terrein van **bereikbaarheid** komt de SGP tot een netto-intensivering van 0,1 mld euro. De SGP wil per saldo 1,8 mld euro meer uitgeven aan **defensie**. Dit komt in de vorm van een generieke intensivering in het defensiebudget. De SGP wil in 2028 per saldo 0,5 mld euro op **klimaat en milieu** ombuigen. Op de **overige uitgaven** buigt de SGP 0,5 mld euro om. Dit komt voornamelijk door een ombuiging op het budget van de NPO.

Tabel 9.1 Effecten op de overheidsuitgaven van beleidspakket SGP

	Basispad		Netto-intensivering beleidspakket 2028	Beleidspakket + basispad 2028	Basispad		Beleidspakket + basispad	
	mld euro				% per jaar			
	2024	2028			2025-2028			
Sociale zekerheid	126,3	140,2	0,0	140,3	2,7		2,7	
Zorg	106,4	119,4	-0,2	119,2	2,9		2,9	
Openbaar bestuur	93,9	98,1	-0,4	97,7	1,1		1,0	
Onderwijs	57,1	57,3	0,0	57,3	0,1		0,1	
Overdrachten bedrijven	22,9	22,8	-1,0	21,8	-0,1		-1,2	
Internat. samenwerking	20,0	22,8	0,1	22,9	3,3		3,4	
Veiligheid	19,4	19,2	0,3	19,5	-0,1		0,2	
Bereikbaarheid	12,3	13,2	0,1	13,2	1,8		1,9	
Defensie	13,5	19,1	1,8	20,9	8,9		11,4	
Klimaat en milieu (a)			-0,5	-0,5				
Overig (a)			-0,5	-0,5				
Totaal uitgaven	471,8	512,2	-0,3	511,9	2,1		2,1	

(a) Voor de functies Klimaat en milieu en Overig is geen basispad gespecificeerd, enkel de effecten van het beleidspakket worden gerapporteerd.

Het beleidspakket van de SGP leidt tot een stijging van de werkgelegenheid bij de **overheid** van 0,1% per jaar ten opzichte van het basispad. Als gevolg van het beleidspakket blijft de werkgelegenheid in de **zorg** per saldo ongewijzigd.

Tabel 9.2 Werkgelegenheidseffecten bij de overheid en zorg van beleidspakket SGP

	Basispad		Effect beleidspakket	Beleidspakket + basispad
	mld euro			
	2024	% per jaar, 2025-2028		
Overheid	1668	-0,1	0,1	0,1
Zorg	1956	1,8	0,0	1,9
Overheid en zorg	3623	1,0	0,1	1,1

De SGP verlicht de beleidsmatige lasten in 2028 per saldo met 0,1 mld euro ten opzichte van het basispad.

Gezinnen betalen per saldo 1,6 mld euro minder aan belasting en premies. Dit komt vooral door een verlichting van de lasten op inkomen en arbeid. De SGP schaft de algemene heffingskorting af en introduceert in plaats daarvan een draagkrachtkorting. Daarnaast wordt er een splitsingsstelsel ingevoerd en wordt het tarief van de eerste schijf in box 1 verlaagd. Hiertegenover staat een lastenverzwaring doordat de SGP de aftrekbaarheid van pensioenpremies beperkt. Ook de belastingen op klimaat en milieu dalen. Zo verhoogt de SGP de belastingvermindering in de energiebelasting. De overige lasten nemen toe, onder andere door een verhoging van het btw-tarief op dagrecreatie en sierteelt.

Voor bedrijven stijgen de beleidsmatige lasten per saldo met 0,8 mld euro. De lasten op inkomen en arbeid stijgen door hogere premies voor bedrijven als gevolg van het verkorten van loondoorbetaling bij ziekte. Op het gebied van vermogen en winst dalen de lasten. Dit komt met name door een verlaging van het lage vpb-tarief. De belastingen op klimaat en milieu stijgen, onder andere door de invoering van een circulaire plastic-heffing en een vrachtwagenheffing. Hiertegenover staat een lastenverlichting doordat de tarieven in de energiebelasting voor elektriciteit verlaagd worden.

De beleidsmatige lasten voor het buitenland worden per saldo met 0,7 mld euro verhoogd. Dit komt onder meer door de invoering van een digitale dienstenbelasting.

Tabel 9.3 Effecten op lastenontwikkeling van beleidspakket SGP

Beleidsmatige lastenontwikkeling	... waarvan inkomen en arbeid	... waarvan vermogen en winst	... waarvan klimaat en milieu	... waarvan overig	totaal
<i>Effect beleidspakket, mutatie in mld euro, 2025-2028</i>					
... waarvan gezinnen	-2,2	0,0	-0,3	0,9	-1,6
... waarvan bedrijven	0,3	-1,3	1,7	0,1	0,8
... waarvan buitenland	0,0	0,0	0,2	0,5	0,7
totaal	-1,9	-1,3	1,6	1,6	-0,1
+ is lastenverzwaring, - is lastenverlichting					

De SGP houdt de inspanning om de nationale broeikasgasemissies te reduceren ongeveer gelijk aan het basispad en de KEV 2023. De partij heeft ervoor gekozen het verkiezingsprogramma niet te laten analyseren door het PBL, daardoor is er geen zicht op de impact van eventuele normeringen op bijvoorbeeld het gebied van klimaat en landbouw. De SGP buigt onder andere om op het klimaatfonds, daartegenover staat een nieuwe subsidie voor innovatie in de opwekking van duurzame energie. Per saldo is dit een ombuiging. De SGP verhoogt de energiebelasting op aardgas, en verlaagt de energiebelasting op elektriciteit. Dit maakt op zichzelf elektriciteit relatief aantrekkelijker. Het klimaatbeleid wordt verder onder meer aangescherpt via een vrachtwagenheffing.

De SGP komt met enkele nieuwe budgettaire maatregelen op het gebied van stikstof waaronder een prijzingsmaatregel. De SGP buigt om op het transitiefonds, waar een intensivering tegenover staat in emissiearme bedrijfsvoering en ecosysteemdiensten. Per saldo is dit een ombuiging. Aan de lastenkant voert de SGP een heffing in op industriële luchtvervuiling, dit is voornamelijk een heffing op stikstofoxiden (NOx).

9.2 Zorg

De SGP verlaagt de collectieve zorguitgaven met 0,2 mld euro in 2028 ten opzichte van het basispad. Dit is opgebouwd uit een verhoging van de collectieve Zvw-uitgaven met 1,2 mld euro, een verlaging van de collectieve Wlz-uitgaven met 1,7 mld euro en een verhoging van de overige zorguitgaven met 0,2 mld euro.

Tabel 9.4 Budgettaire effecten van beleidspakket SGP op zorguitgaven

	Stand 2024	Basispad	Effect beleidspakket	Beleidspakket + basispad
	mld euro		niveau 2028 in mld euro	
Curatieve zorg (Zvw)				
Collectieve uitgaven (a)	58,1	63,9	1,2	65,2
... a.g.v. budgetmaatregelen			-0,4	
... a.g.v. eigen betalingen			0,0	
... a.g.v. aanpassing basispakket			-0,2	
... a.g.v. overig			1,8	
Eigen betalingen (b) (in euro p.p.)	3,3 (222)	3,2 (213)	-0,2 (-17)	2,9 (196)
Langdurige zorg (Wlz)				
Collectieve uitgaven (a)	33,4	38,5	-1,7	36,8
... a.g.v. budgetmaatregelen			0,2	
... a.g.v. eigen betalingen			0,0	
... a.g.v. overig			-1,9	
Overig (o.a. Wmo/jeugd)	15,0	17,0	0,2	17,3
Collectieve zorguitgaven (a)	106,4	119,4	-0,2	119,2
(a) Nettobedragen				
(b) Dit betreft de eigen betalingen onder het verplicht eigen risico voor verzekerde curatieve zorg. In het basispad is het eigen risico 390 euro per persoon in 2028 (in prijzen 2024). In lopende prijzen is dit 435 euro. Merk daarbij op dat niet iedereen het eigen risico vol maakt.				

De SGP maakt de aanspraak op medisch generalistische zorg, farmaceutische zorg, hulpmiddelen, gedragskundige zorg en paramedische zorg op basis van de Wlz of Zvw niet meer afhankelijk van de leveringsvorm van de Wlz-zorg. Cliënten met deze aanspraak worden ondergebracht in de Zvw. Dit leidt tot een ombuiging van 2,0 mld euro in de **langdurige zorg**. De intensivering als gevolg van deze overheveling bedraagt 1,8 mld euro in de Zvw.

In de **curatieve zorg** heeft de SGP verder de intentie een hoofdlijnenakkoord af te sluiten in combinatie met een macro-beheersingsinstrument. Dit leidt tot een ombuiging op de curatieve zorg. Daarnaast haalt de SGP een selectie van extramurale geneesmiddelen uit het basispakket in de Zvw. De gemiddelde eigen betalingen

onder het verplichte eigen risico nemen hierdoor af met 17 euro per persoon. Verder zorgt de inperking van het basispakket ervoor dat gezinnen meer gaan betalen omdat zorg die voorheen vergoed werd, nu niet meer wordt vergoed.

Verder wil de SGP een bestuurlijk akkoord afsluiten om de lonen van verpleegkundigen en verzorgenden in de **curatieve zorg**, de intramurale **langdurige zorg** en de **overige zorg** met in totaal 0,2 mld euro te verhogen.

9.3 Macro-economische effecten

De bbp-groei ligt gemiddeld 0,1%-punt per jaar onder het basispad. Dit komt vooral doordat de overheidsconsumptie lager uitkomt door het afschaffen van de kinderopvangtoeslag. De kinderbijdrage die de SGP invoert is geheel vrij te besteden door huishoudens en leidt daarom niet volledig tot extra consumptie maar wordt deels gespaard. De lagere productie in vooral de marktsector heeft een drukkend effect op de investeringen in de marktsector.

De werkloosheid komt in 2028 0,7%-punt lager uit dan in het basispad. Het arbeidsaanbod daalt, minder mensen zijn op zoek naar werk. Dit komt ten eerste doordat zowel werkende als niet-werkende ouders een kinderbijdrage krijgen. Ten tweede maakt de invoering van het splitsingsstelsel werken minder aantrekkelijk. Op korte termijn leidt dit pakket tot lagere werkloosheid, op lange termijn tot minder werkgelegenheid ten opzichte van het basispad.

De cao-lonen bij bedrijven nemen met 0,3%-punt per jaar minder toe dan in het basispad. Lagere lasten voor werknemers hebben in de loononderhandelingen een drukkend effect op de cao-lonen van werknemers. Omdat de inflatie ongewijzigd blijft, dalen de reële lonen ten opzichte van het basispad.

Tabel 9.5 Macro-economische effecten van beleidspakket SGP

	Basispad	Effect beleidspakket	Beleids­pakket + basispad
<i>gemiddelde verandering in % per jaar, 2025-2028</i>			
Volume bestedingen en productie			
Bruto binnenlands product	1,1	-0,1	1,0
Consumptie huishoudens	1,8	0,2	2,0
Overheidsbestedingen	2,1	-0,5	1,5
Investerings (niet-overheid)	0,9	-0,2	0,8
Uitvoer goederen en diensten	2,2	0,0	2,2
Lonen en prijzen			
Cao-loon bedrijven	4,1	-0,3	3,8
Inflatie (hicp, a)	2,2	0,0	2,2
Reële arbeidskosten bedrijven	1,8	-0,3	1,5
Arbeidsmarkt			
Werkgelegenheid (gewerkte uren)	0,1	0,1	0,2
... waarvan marktsector	-0,2	0,1	-0,1
	<i>niveau 2028 in %</i>	<i>effect op niveau in %-punt</i>	<i>niveau 2028 in %</i>
Werkloze beroepsbevolking	4,8	-0,7	4,1
Arbeidsinkomensquote bedrijven	73,2	0,2	73,4
a) geharmoniseerde consumenten­prijsindex			

9.4 Overheidssaldo en overheidsschuld

Het EMU-saldo blijft door het beleidspakket van de SGP ongewijzigd ten opzichte van het basispad. Door de maatregelen blijft het saldo initieel ongewijzigd ten opzichte van het basispad. De macro-economische doorwerking zorgt niet voor een verdere verandering van het saldo. Het EMU-saldo in 2028 blijft daarmee op -3,6% bbp.

Er is per saldo geen macro-economische doorwerking van het SGP-pakket op het EMU-saldo. Tegenover negatieve doorwerkingseffecten van de lagere overheidsbestedingen (deze leiden tot lagere btw-opbrengsten en minder inkomsten via de loon- en inkomensheffing) staan positieve effecten van de lagere lasten voor werknemers en lagere werkloosheid, vanwege minder werkloosheidsuitkeringen.

De schuldquote stijgt in 2028 ten opzichte van het basispad. De nominale overheidsschuld verandert niet, maar ten opzichte van het bbp is er enige stijging omdat het nominale bbp lager uitkomt (noemer-effect). Dat komt door de lagere reële bbp-groei.

Tabel 9.6 Effecten op overheidstekort en overheidsschuld van beleidspakket SGP

	2028
	% bbp
EMU-saldo	
Basispad	-3,6
Initieel effect beleidspakket	0,0
Doorwerkingseffect beleidspakket	0,0
EMU-saldo inclusief effect beleidspakket	-3,6
Structureel EMU-saldo (a)	
Basispad	-3,0
Effect beleidspakket	0,0
Structureel EMU-saldo inclusief effect beleidspakket	-3,0
EMU-schuld	
Basispad	53,0
Effect beleidspakket	0,2
EMU-schuld inclusief effect beleidspakket	53,3
a) EMU-saldo gecorrigeerd voor de conjunctuur en bijzondere eenmalige factoren	

9.5 Koopkrachteffecten

Als gevolg van het beleidspakket van de SGP stijgt de mediane koopkracht gemiddeld met 0,2% per jaar ten opzichte van het basispad (zie de puntenwolk en boxplot verderop in deze paragraaf). De maatregelen die het meeste bijdragen aan de toename van de koopkracht zijn de invoering van de draagkrachtkorting - gebaseerd op huishoudinkomen- en samenstelling - en de verlaging van het eerste schijftarief in box 1. Daarnaast vormt de SGP de kinderbijslag, kinderopvangtoeslag en het kindgebonden budget om tot één kinderbijdrage. Dit heeft een positieve invloed op de koopkracht van huishoudens met kinderen. Het afschaffen van de algemene heffingskorting heeft een negatieve bijdrage aan de koopkrachtontwikkeling. Rekening houdend met de inflatie (gemeten aan de hand van de cpi) liggen door het beleidspakket van de SGP de reële cao-lonen bij bedrijven 0,3% per jaar lager dan in het basispad.

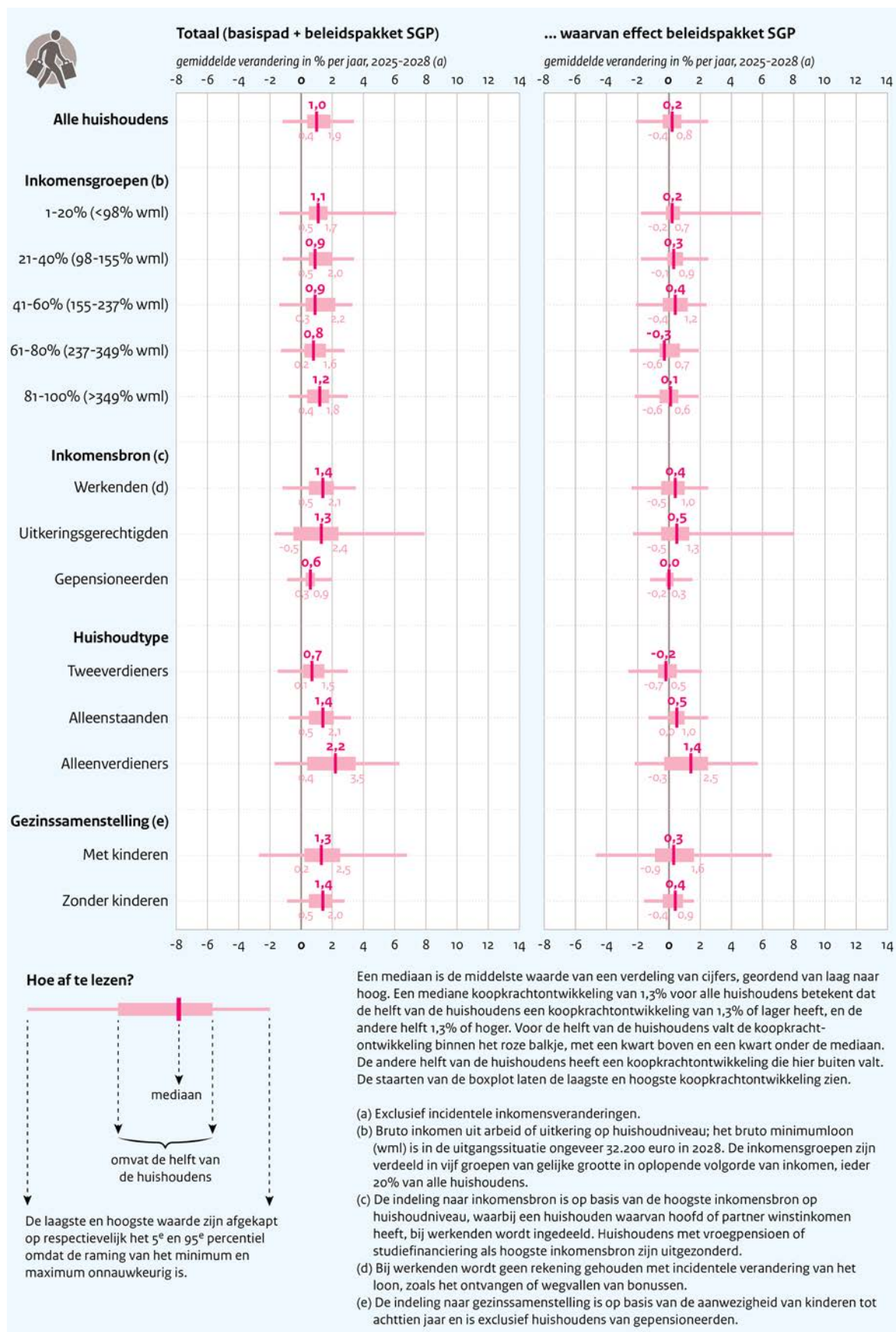
Het beleidspakket van de SGP heeft een gelijkmatig – en positief - effect op de koopkracht van de verschillende inkomensgroepen, met uitzondering van de vierde inkomensgroep. De eerste drie inkomensgroepen gaan er in doorsnee 0,3% à 0,4% per jaar op vooruit ten opzichte van het basispad. Deze groepen profiteren met name van de invoering van de draagkrachtkorting. De doorsnee koopkrachtontwikkeling voor de vierde inkomensgroep - huishoudens met een inkomen tussen het 60e en 80e percentiel van de inkomensverdeling - is licht negatief ten opzichte van het basispad (-0,3% per jaar). Deze groep profiteert minder van de draagkrachtkorting dan van de algemene heffingskorting. De hoogste inkomensgroep gaat er in doorsnee 0,1% per jaar op vooruit. Deze groep heeft voordeel van de invoering van het splitsingsstelsel. De inkomensafhankelijke afbouw van de draagkrachtkorting en het profijt van het splitsingsstelsel is ook te zien in de puntenwolk. Boven de 60.000 euro neemt de positieve koopkrachtontwikkeling af, om vanaf een inkomen van 100.000 euro weer te stijgen.

Gepensioneerden (0%) profiteren minder van de maatregelen van de SGP dan uitkeringsgerechtigden (0,5%) en werkenden (0,4%). Dit komt vooral door de vormgeving van de nieuwe draagkrachtkorting. De maximale bedragen liggen voor gepensioneerden lager dan voor niet-gepensioneerden. Werkenden en uitkeringsgerechtigden met kinderen profiteren ook van de omvorming van de kindregelingen.

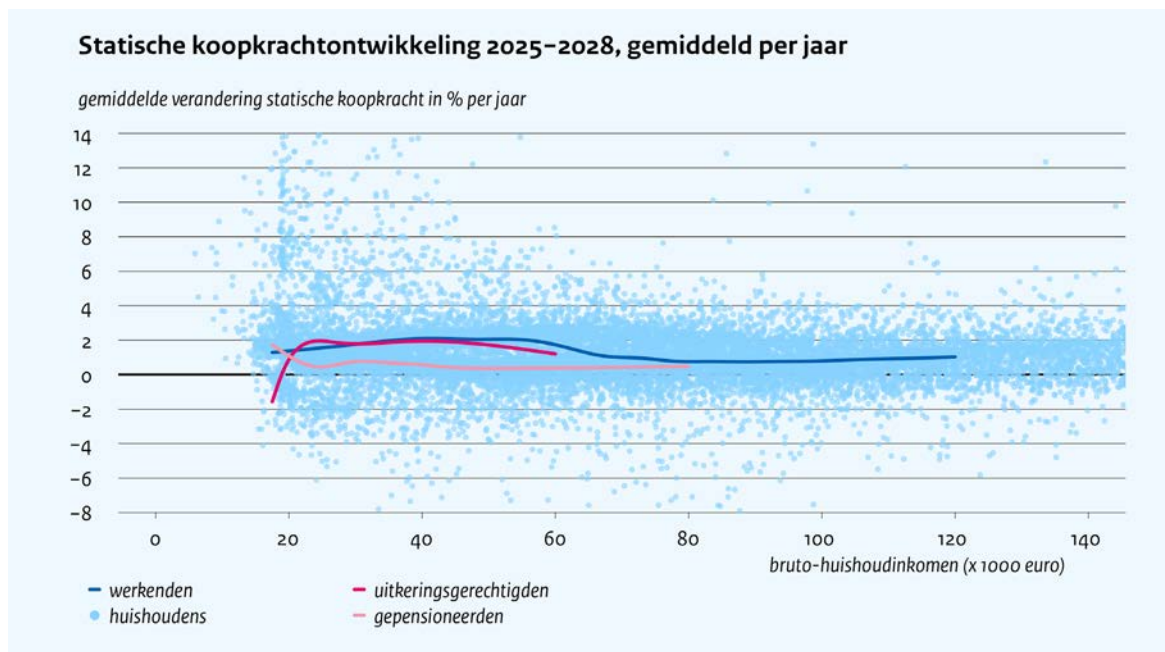
Alleenverdieners (1,4%) gaan er in doorsnee meer op vooruit dan alleenstaanden (0,5%) en tweeverdieners (-0,2%). Alleenverdieners gaan er vooral op vooruit doordat de algemene heffingskorting – op basis van individueel inkomen – wordt ingeruild voor een draagkrachtkorting op huishoudniveau. Dit positieve effect is groter dan bij tweeverdieners. Daarnaast profiteren alleenverdieners ook meer van de nieuwe kinderbijdrage dan tweeverdieners. En een deel van de alleenverdieners heeft voordeel bij de invoering van het splitsingsstelsel, waarmee het belastbaar inkomen over beide partners verdeeld wordt. Dat alleenstaanden er in doorsnee op vooruit gaan en tweeverdieners er op achteruit, komt door de draagkrachtkorting: het inkomen van tweeverdieners is gemiddeld hoger, waardoor ze gemiddeld ook minder draagkrachtkorting ontvangen.

Er is veel spreiding binnen specifieke groepen door de invoering van een nieuwe kindregeling gecombineerd met het afschaffen van de kindgebonden toeslagen en de kinderbijslag. Dit is met name te zien bij de huishoudens met kinderen, waar 5% van de huishoudens er ten minste 4,7% per jaar op achteruit gaat. Daar staat tegenover dat 5% van de huishoudens er ten minste 6,6% per jaar op vooruit gaat door deze combinatie van maatregelen. Naast huishoudens met kinderen profiteert een deel van de uitkeringsgerechtigden ook veel van de nieuwe kindregeling: 5% van deze groep ervaart een koopkrachtstijging van minstens 8% per jaar.

Figuur 9.1 Boxplot koopkrachtontwikkeling basispad inclusief beleidspakket SGP, gemiddeld per jaar

Figuur 9.2 Koopkrachtontwikkeling basispad inclusief beleidspakket SGP, gemiddeld per jaar

9.6 Effecten op armoede

Door de maatregelen van de SGP daalt de armoede met 1,2%-punt naar 4,9%. De armoede daalt met name door de invoering van zowel de draagkrachtkorting als de nieuwe kinderbijdrage. De SGP schaft de algemene heffingskorting af en vervangt deze door een draagkrachtkorting. Dit draagt bij aan het verlagen van het armoedepercentage doordat de draagkrachtkorting voor een alleenstaande hoger is dan de algemene heffingskorting. De nieuwe kinderbijdrage zorgt voor een daling van de armoede doordat het vaste bedrag per kind hoger uitvalt dan in het basispad.

Als gevolg van het SGP-pakket daalt de armoede onder kinderen met 3,8%-punt naar 4,2%. De armoede onder kinderen daalt meer dan de totale armoede door de omvorming van het kindgebonden budget, de kinderbijslag en de kinderopvangtoeslag naar één inkomensafhankelijke kinderbijdrage.

Tabel 9.7 Effecten op armoede van beleidspakket SGP

	Basispad	Basispad+effect	Effect
Personen in armoede	6,1%	4,9%	-1,2%
Kinderen in armoede	8,0%	4,2%	-3,8%

12.8 SGP

Deze paragraaf geeft een gedetailleerd overzicht van het door de SGP aangeleverd beleidspakket en de effecten daarvan op de overheidsuitgaven en de lasten in 2028. De bedragen zijn ex ante, in prijzen 2024 en betreffen afwijkingen ten opzichte van het basispad.

12.8.1 Uitgaven

De SGP buigt per saldo 0,3 mld euro om op de overheidsuitgaven in 2028. Na een opsomming van de uitgavenmaatregelen per uitgavenfunctie volgt een tabel.

Sociale zekerheid

- **Introductie kinderbijdrage (SGP_105)**
De SGP voert een kinderbijdrage in met een vast en een variabel bedrag. Het vaste bedrag is per kind 3500 euro. Het variabele bedrag is voor kinderen tot en met 5 jaar maximaal 4800 euro en voor kinderen vanaf 6 jaar maximaal 1800 euro. Boven een bruto huishoudinkomen (verzamelinkomen) van 25.000 euro per jaar geldt een afbouwpercentage van 6,0 procent voor kinderen van 0 tot en met 5 jaar en van 2,25 procent voor de andere leeftijdsgroepen. Voor alleenstaande ouders wordt het totaalbedrag aan kinderbijdrage verdubbeld. De kinderbijdrage kent een vermogenstoets. Huishoudens met een vermogen van 105.000 euro of meer hebben enkel recht op het vaste bedrag dat voor hun specifieke situatie geldt. Dit is een intensivering van 15,5 mld euro.
- **Loondoorbetaling bij ziekte verkorten naar 1,5 jaar (uitkeringslasten) (SGP_101_c, SGP_101_d, SGP_101_e, SGP_101_g)**
De SGP verkort de loondoorbetaling bij ziekte en de Ziektewet naar 1,5 jaar. Zieke werknemers komen daardoor eerder in de WIA of in andere uitkeringen. Dit is een intensivering van 0,8 mld euro. Zie SGP_101_b voor het effect op de lasten voor bedrijven.
- **Invoeren vangnet kinderbijdrage (SGP_106)**
De SGP introduceert een vangnetregeling voor huishoudens met kinderen van wie het bruto verzamelinkomen de laatste twee jaar minstens 20 procent achteruit is gegaan. Dit is een taakstellende intensivering van 0,2 mld euro.
- **Verhogen bijstandsuitkering (SGP_112)**
De SGP verhoogt de bijstand door de afbouw van de dubbele algemene heffingskorting deels terug te draaien. Dit is een intensivering van 0,2 mld euro.
- **Afschaffen kinderopvangtoeslag (SGP_104)**
De SGP schaft de kinderopvangtoeslag af. Dit is een ombuiging van 7,9 mld euro.
- **Afschaffen kinderbijslag (SGP_102)**
De SGP schaft de kinderbijslag af. Dit is een ombuiging van 4,4 mld euro.
- **Afschaffen kindgebonden budget (SGP_103)**
De SGP schaft het kindgebonden budget af. Dit is een ombuiging van 3,3 mld euro.
- **WW-duur naar max. 1 jaar, getrapte verhoging eerste 6 maanden (SGP_111)**
De SGP beperkt de maximale WW-duur tot één jaar. Ook verhoogt de SGP de uitkering naar 90% van het oude loon in de eerste twee maanden en naar 80% in de daarop volgende vier maanden. Voor het laatste half jaar blijft de uitkeringshoogte, met 70%, ongewijzigd. Dit is een ombuiging van 0,5 mld euro.
- **Verlaging ZW-uitkering naar 70% wml (SGP_109)**
De SGP verlaagt de Ziektewet uitkeringen tot 70% van het wettelijk minimum loon. Dit is een ombuiging van 0,2 mld euro.
- **WIA maximeren op 200% wml-niveau (SGP_110)**
De SGP maximeert het inkomen waarover een WIA-uitkering wordt verstrekt in een aantal treden tot 200% van het wettelijk minimumloon. Dit is een taakstellende ombuiging van 0,2 mld euro.

- **Flexibele AOW-leeftijd: tot drie jaar later (SGP_107)**
De SGP biedt de mogelijkheid om de AOW tot maximaal drie jaar later actuarieel neutraal in te laten gaan. Op korte termijn is sprake van een ombuiging van 0,2 mld euro, omdat een deel van de AOW-gerechtigden kiest voor latere opname.

Zorg

- **Taakstellende intensivering ouderenzorg (SGP_125)**
De SGP intensiveert taakstellend 0,2 mld euro in de ouderenzorg binnen de Wlz met het oog op het aantrekken van extra personeel.
- **Fonds voor zorg bij onbedoelde zwangerschappen (SGP_123)**
De SGP creëert een fonds voor zorg bij onbedoelde zwangerschappen. Dit is een taakstellende intensivering van 0,2 mld euro.
- **Intensivering gemeente- en provinciefonds: Wmo/jeugdzorg (SGP_196_b, SGP_196_c)**
De SGP intensiveert 0,5 mld euro in het gemeente- en provinciefonds. Omdat gemeenten vrijheid hebben bij het besteden van de middelen van het gemeentefonds, is verondersteld dat de intensivering deels neerslaat bij zorg. Dit is een intensivering van 0,2 mld euro in Wmo/Jeugdzorg.
- **Verhoging lonen verpleegkundigen en verzorgenden via een bestuurlijk akkoord (SGP_113)**
De SGP heeft de intentie om bestuurlijke akkoorden af te sluiten met werkgevers, werknemers, zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten om de lonen van verpleegkundigen, verzorgenden, helpenden en zorghulpen te verhogen. Dit is een intensivering van 0,1 mld euro in de Zvw, 0,1 mld euro in de Wlz en een beperkte intensivering in de Wmo/jeugdzorg. In totaal is dit een intensivering van 0,2 mld euro.
- **Hoofdlijnenakkoord i.c.m. MBI (SGP_117)**
De SGP heeft de intentie om een hoofdlijnenakkoord af te sluiten in combinatie met het macrobeheersinstrument. Deze maatregel leidt tot ombuigingen van 0,2 mld euro in de ziekenhuiszorg en beperkte ombuigingen in de huisartsenzorg, de geestelijke gezondheidszorg en de wijkverpleging. In totaal is de ombuiging op de Zvw 0,4 mld euro.
- **Selectie van extramurale geneesmiddelen uit het basispakket (SGP_116)**
De SGP haalt een deel van de extramurale geneesmiddelen uit het basispakket in de Zvw. Dit is een ombuiging van 0,2 mld euro.
- **Taakstellende ombuiging top- en breedtesport (SGP_120)**
De SGP buigt taakstellend 0,2 mld euro om op de uitgaven aan top- en breedtesport.
- **Opheffen pakketverschillen intra- en extramurale Wlz (m.u.v. mondzorg) (SGP_122)**
De SGP brengt alle cliënten in de Wlz met aanspraak op medisch generalistische zorg, farmaceutische zorg, hulpmiddelen, gedragskundige zorg en paramedische zorg onder in de Zvw, waardoor de aanspraak niet meer afhankelijk is van de leveringsvorm van de Wlz-zorg. Het gaat om een intensivering van 1,8 mld euro in de Zvw en een ombuiging van 2,0 mld euro in de Wlz. Per saldo is de maatregel een ombuiging van 0,2 mld euro.

Openbaar bestuur

- **Intensivering gemeente- en provinciefonds: openbaar bestuur (SGP_196_a)**
De SGP intensiveert 0,5 mld euro in het gemeente- en provinciefonds en beoogt daarbij de mantelzorgwaardering te verhogen (0,2 mld euro). Daarnaast wordt het algemene budget generiek verhoogd (0,3 mld euro). Omdat gemeenten vrijheid hebben bij het besteden van de middelen van het gemeentefonds, is verondersteld dat de intensivering deels neerslaat bij openbaar bestuur (0,3 mld euro).
- **Loondoorbetaling bij ziekte verkorten naar 1,5 jaar (uitvoeringskosten) (SGP_101_f)**
De SGP verkort de loondoorbetaling bij ziekte en de Ziektewet naar 1,5 jaar. Zieke werknemers komen daardoor eerder in de WIA of in andere uitkeringen. De hogere uitvoeringskosten zijn een intensivering bij het openbaar bestuur van 0,1 mld euro.

- **Ombuiging Nationaal Groeifonds: openbaar bestuur (SGP_126_b, SGP_126_c)**
De SGP buigt 1,5 mld euro om op het groeifonds. Dit is een ombuiging van 0,5 mld euro op openbaar bestuur.
- **Apparaatskorting Rijk: openbaar bestuur (SGP_127_a)**
De SGP beperkt taakstellend de uitgaven bij het Rijk en zbo's via een apparaatskorting. Dit leidt tot een ombuiging van 0,2 mld op het openbaar bestuur.

Onderwijs

- **Uitbreiden aanvullende beurs (SGP_132)**
De SGP intensiveert taakstellend 0,3 mld euro in het uitbreiden van de aanvullende beurs.
- **Verhogen lumpsum mbo (SGP_134)**
De SGP verhoogt de lumpsum van het middelbaar beroepsonderwijs. Dit is een taakstellende intensivering van 0,3 mld euro.
- **Intensivering omscholing zware beroepen (SGP_128_a)**
De SGP stelt 0,2 mld euro beschikbaar voor de omscholing van personen met zware beroepen.
- **Verplichten Nederlandse taal in bacheloropleidingen (SGP_131)**
De SGP verplicht bacheloropleidingen tot het lesgeven in de Nederlandse taal. Hierdoor neemt het aantal internationale studenten af. Dit is een ombuiging van 0,4 mld euro.
- **Versoberen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (SGP_129)**
De SGP buigt 0,2 mld euro om op het onderwijsachterstandenbeleid.
- **Afbouwen basisbeurs voor studenten met ouders met een inkomen vanaf 100.000 euro (SGP_133)**
De SGP introduceert een afbouwpercentage in de basisbeurs voor studenten met ouders met een inkomen vanaf 100.000 euro. Dit is een taakstellende ombuiging van 0,2 mld euro.

Overdrachten aan bedrijven

- **Invoeren vrachtwagenheffing (terugsluis) (SGP_184_e)**
De SGP sluit de netto-opbrengst van de vrachtwagenheffing terug naar de vrachtwagensector. Dit is een taakstellende intensivering van 0,3 mld euro.
- **Intensivering woningbouw (SGP_137)**
De SGP intensiveert taakstellend 0,2 mld euro in woningbouw.
- **Ombuiging Nationaal Groeifonds: overdrachten aan bedrijven (SGP_126_a)**
De SGP buigt 1,5 mld euro om op het groeifonds. Dit is een ombuiging van 1 mld euro op overdrachten aan bedrijven.
- **Subsidietaakstelling (SGP_136_a)**
De SGP kort generiek op subsidies. Dit leidt tot een ombuiging van 0,5 mld euro op overdrachten aan bedrijven.

Internationale samenwerking

- **Intensivering ontwikkelingssamenwerking (SGP_139)**
De SGP intensiveert 0,2 mld euro in ontwikkelingssamenwerking.
- **Subsidietaakstelling (SGP_136_c)**
De SGP kort generiek op subsidies. Dit leidt tot een ombuiging van 0,1 mld euro op internationale samenwerking.

Veiligheid

- **Intensivering politie en OM (SGP_140)**
De SGP intensiveert taakstellend 0,2 mld euro in de politie en het Openbaar Ministerie.
- **Intensivering wijkagenten (SGP_141)**
De SGP intensiveert taakstellend 0,2 mld euro in meer wijkagenten.

- **Intensivering verkeersveiligheid (SGP_143)**
De SGP intensificeert taakstellend 0,2 mld euro in de verkeersveiligheid.
- **Taakstellende verhoging verkeersboetes (SGP_142)**
De SGP verhoogt de boetetarieven op verkeersovertredingen zodanig dat hiermee taakstellend 0,2 mld euro wordt opgehaald.
- **Apparaatskorting Rijk: veiligheid (SGP_127_b)**
De SGP beperkt taakstellend de uitgaven bij het Rijk en zbo's via een apparaatskorting. Dit leidt tot een ombuiging van 0,1 mld euro op veiligheid.

Bereikbaarheid

- **Intensivering regionale bereikbaarheid (SGP_145)**
De SGP intensificeert 0,3 mld euro in regionale bereikbaarheid.
- **Invoeren vrachtwagenheffing (invoerings- en uitvoeringskosten) (SGP_184_d)**
De invoering van een vrachtwagenheffing door de SGP gaat gepaard met invoeringskosten van 0,1 mld euro en uitvoeringskosten van 0,1 mld euro. Dit is een intensivering van 0,2 mld euro.
- **Verlagen Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SGP_144)**
De SGP buigt 0,2 mld euro om op de Brede doeluitkering verkeer en vervoer.
- **Ombuiging op fonds voor ontsluiting woningbouw (SGP_147)**
De SGP buigt 0,2 mld euro om op het fonds voor ontsluiting van woningbouw.
- **Apparaatskorting Rijk: bereikbaarheid (SGP_127_d)**
De SGP beperkt taakstellend de uitgaven bij het Rijk en zbo's via een apparaatskorting. Dit leidt tot een beperkte ombuiging op bereikbaarheid.

Defensie

- **Intensiveringen defensie (SGP_149)**
De SGP intensificeert 1,8 mld euro in defensie.
- **Apparaatskorting Rijk: defensie (SGP_127_c)**
De SGP beperkt taakstellend de uitgaven bij het Rijk en zbo's via een apparaatskorting. Dit leidt tot een beperkte ombuiging op defensie.

Klimaat en milieu

- **Intensivering emissiearme bedrijfsvoering en ecosysteemdiensten (SGP_156)**
De SGP intensificeert taakstellend 0,3 mld euro ten behoeve van het stimuleren van emissiearme bedrijfsvoering en ecosysteemdiensten.
- **Intensivering subsidies innovatie duurzame energie (SGP_150)**
De SGP intensificeert taakstellend 0,2 mld euro in subsidies voor innovatie in duurzame energie, waaronder een getijdencentrale aan de Noordzeekust.
- **Intensivering verduurzaming gebouwde omgeving (SGP_151)**
De SGP intensificeert taakstellend 0,2 mld euro in verduurzaming van de gebouwde omgeving.
- **Taakstellende ombuiging Transitiefonds (SGP_155)**
De SGP buigt 0,5 mld euro om op de middelen in het Transitiefonds.
- **Taakstellende ombuiging Klimaatfonds (SGP_153)**
De SGP buigt 0,4 mld euro om op de middelen in het Klimaatfonds.
- **Ombuiging SDE++ (SGP_152)**
De SGP buigt een deel van de onverplichte middelen in de SDE++ om. Dit is een ombuiging van 0,2 mld euro.
- **Subsidietaakstelling (SGP_136_b)**
De SGP kort generiek op subsidies. Dit leidt tot een ombuiging van 0,1 mld euro op milieu.

Overig

- **Intensivering regionale ontwikkeling (SGP_138)**
De SGP intensiveert taakstellend 0,2 mld euro in regionale ontwikkeling.
- **Ombuiging publieke omroep (SGP_158)**
De SGP buigt 0,7 mld euro om op het budget van de NPO.

Tabel 12.15 **Netto ombuigingen in 2028, t.o.v. basispad ex ante, mld euro**

(+) betekent intensivering, (-) betekent ombuiging.	2028
Sociale zekerheid	0,0
Introductie kinderbijdrage (SGP_105)	15,5
Loondoorbetaling bij ziekte verkorten naar 1,5 jaar (uitkeringslasten) (SGP_101_c, SGP_101_d, SGP_101_e, SGP_101_g)	0,8
Invoeren vangnet kinderbijdrage (SGP_106)	0,2
Verhogen bijstandsuitkering (SGP_112)	0,2
Afschaffen kinderopvangtoeslag (SGP_104)	-7,9
Afschaffen kinderbijslag (SGP_102)	-4,4
Afschaffen kindgebonden budget (SGP_103)	-3,3
WW-duur naar max. 1 jaar, getrapte verhoging eerste 6 maanden (SGP_111)	-0,5
Verlaging ZW-uitkering naar 70% wml (SGP_109)	-0,2
WIA maximeren op 200% wml-niveau (SGP_110)	-0,2
Flexibele AOW-leeftijd: tot drie jaar later (SGP_107)	-0,2
Zorg	-0,2
Taakstellende intensivering ouderenzorg (SGP_125)	0,2
Fonds voor zorg bij onbedoelde zwangerschappen (SGP_123)	0,2
Intensivering gemeente- en provinciefonds: Wmo/Jeugdzorg (SGP_196_b, SGP_196_c)	0,2
Verhoging lonen verpleegkundigen en verzorgenden via een bestuurlijk akkoord (SGP_113)	0,2
Hoofdlijnenakkoord i.c.m. MBI (SGP_117)	-0,4
Selectie van extramurale geneesmiddelen uit het basispakket (SGP_116)	-0,2
Taakstellende ombuiging top- en breedtesport (SGP_120)	-0,2
Opheffen pakketverschillen intra- en extramurale Wlz (m.u.v. mondzorg) (SGP_122)	-0,2
Openbaar bestuur	-0,4
Intensivering gemeente- en provinciefonds: openbaar bestuur (SGP_196_a)	0,3
Loondoorbetaling bij ziekte verkorten naar 1,5 jaar (uitvoeringskosten) (SGP_101_f)	0,1
Ombuiging Nationaal Groeifonds: openbaar bestuur (SGP_126_b, SGP_126_c)	-0,5
Apparaatskorting Rijk: openbaar bestuur (SGP_127_a)	-0,2
Onderwijs	0,0
Uitbreiden aanvullende beurs (SGP_132)	0,3
Verhogen lumpsum mbo (SGP_134)	0,3
Intensivering omscholing zware beroepen (SGP_128_a)	0,2

Verplichten Nederlandse taal in bacheloropleidingen (SGP_131)	-0,4
Veroberen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (SGP_129)	-0,2
Afbouwen basisbeurs voor studenten met ouders met een inkomen vanaf 100.000 euro (SGP_133)	-0,2
Overdrachten aan bedrijven	-1,0
Invoeren vrachtwagenheffing (terugsluis) (SGP_184_e)	0,3
Intensivering woningbouw (SGP_137)	0,2
Ombuiging Nationaal Groeifonds: overdrachten aan bedrijven (SGP_126_a)	-1,0
Subsidietaakstelling (SGP_136_a)	-0,5
Internationale samenwerking	0,1
Intensivering ontwikkelingssamenwerking (SGP_139)	0,2
Subsidietaakstelling (SGP_136_c)	-0,1
Veiligheid	0,3
Intensivering politie en OM (SGP_140)	0,2
Intensivering wijkagenten (SGP_141)	0,2
Intensivering verkeersveiligheid (SGP_143)	0,2
Taakstellende verhoging verkeersboetes (SGP_142)	-0,2
Apparaatskorting Rijk: veiligheid (SGP_127_b)	-0,1
Bereikbaarheid	0,1
Intensivering regionale bereikbaarheid (SGP_145)	0,3
Invoeren vrachtwagenheffing (invoerings- en uitvoeringskosten) (SGP_184_d)	0,2
Verlagen Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SGP_144)	-0,2
Ombuiging op fonds voor ontsluiting woningbouw (SGP_147)	-0,2
Apparaatskorting Rijk: bereikbaarheid (SGP_127_d)	0,0
Defensie	1,8
Intensiveringen defensie (SGP_149)	1,8
Apparaatskorting Rijk: defensie (SGP_127_c)	0,0
Klimaat en milieu	-0,5
Intensivering emissiearme bedrijfsvoering en ecosysteemdiensten (SGP_156)	0,3
Intensivering subsidies innovatie duurzame energie (SGP_150)	0,2
Intensivering verduurzaming gebouwde omgeving (SGP_151)	0,2
Taakstellende ombuiging Transitiefonds (SGP_155)	-0,5
Taakstellende ombuiging Klimaatfonds (SGP_153)	-0,4
Ombuiging SDE++ (SGP_152)	-0,2
Subsidietaakstelling (SGP_136_b)	-0,1

Overig	-0,5
Intensivering regionale ontwikkeling (SGP_138)	0,2
Ombuiging publieke omroep (SGP_158)	-0,7

12.8.2 Lasten

De SGP verlaagt de beleidsmatige lasten met per saldo 0,1 mld euro in 2028. De verlaging is opgebouwd uit een verlaging van 1,6 mld euro voor gezinnen, een verhoging van 0,8 mld euro voor bedrijven en een verhoging van 0,7 mld euro voor het buitenland. Hieronder worden de lastenmaatregelen per categorie opgesomd en gevolgd door een tabel.

Inkomen en arbeid

- Introductie draagkrachtkorting (SGP_160)**
 De SGP introduceert een draagkrachtkorting voor huishoudens. De draagkrachtkorting bedraagt 6200 euro voor paren en 4340 euro voor alleenstaanden. De draagkrachtkorting wordt op basis van het huishoudinkomen afgebouwd met 8,04% tussen 62.800 en 100.000 euro. Voor gepensioneerden is de draagkrachtkorting 2500 euro per paar en 1750 euro voor alleenstaanden en is de afbouw 3,0%. Personen met een bijstandsuitkering hebben geen recht op de draagkrachtkorting. Dit is een lastenverlichting van 27,1 mld euro voor gezinnen.
- Introductie splitsingsstelsel (SGP_162)**
 De SGP voert een splitsingsstelsel in. De belastbare inkomens van beide partners in een huishouden worden opgeteld en vervolgens aan elk van de partners voor de helft toegekend als grondslag voor de belastingheffing. Dit is een lastenverlichting voor gezinnen van 3,5 mld euro.
- Verlagen tarief eerste schijf box 1 (SGP_161)**
 De SGP verlaagt het tarief van de eerste schijf in box 1 naar 36,64%. Dit is een lastenverlichting voor gezinnen van 1,7 mld euro.
- Verlaging Aof-premie kleine werkgevers (SGP_168)**
 De SGP verlaagt de Aof-premie voor werkgevers met minder dan 25 werknemers. Dit is een taakstellende lastenverlichting voor bedrijven van 0,4 mld euro.
- Verlengen vrijstelling RVU-heffing (SGP_128_b)**
 De SGP verlengt de tijdelijke vrijstelling van de RVU-heffing. Dit is een lastenverlichting voor bedrijven van 0,1 mld euro.
- Afschaffen algemene heffingskorting, zonder doorwerking bijstand en AOW (SGP_163)**
 De SGP schaft de algemene heffingskorting af zonder doorwerking in de hoogte van de bijstands- en de AOW-uitkering. Dit is een lastenverzwaring voor gezinnen van 26,1 mld euro.
- Aftoppingsgrens pensioenpremies naar twee keer modaal (88.000 euro) (SGP_166)**
 De SGP verlaagt de aftoppingsgrens voor pensioenpremies naar twee keer modaal (88.000 euro). De beperking van de premieaftrek leidt tot een lastenverzwaring voor gezinnen van 1,8 mld euro. Op lange termijn zijn de pensioenuitkeringen lager door een lagere premie-inleg.
- Alternatieve invulling uitfasering inkomensafhankelijke combinatiekorting (SGP_165)**
 De SGP vult de afschaffing van de inkomensafhankelijke combinatiekorting op een alternatieve manier in. Ook ouders van kinderen geboren na 2025 hebben recht op de IACK, maar deze is afgebouwd tot 538 euro in 2028. Per saldo leidt dit tot een lastenverzwaring voor gezinnen van 1,3 mld euro.
- Afschaffen 30%-regeling, ETK-regeling en buitenlandse partiële belastingplicht (SGP_167)**
 De SGP schaft de 30%-regeling, de buitenlandse partiële belastingplicht en de vrijstelling extraterritoriale kosten (ETK) voor ingekomen werknemers af. Dit is een lastenverzwaring voor gezinnen van 0,9 mld euro.
- Loondoorbetaling bij ziekte verkorten naar 1,5 jaar (premies) (SGP_101_b)**

De SGP verkort de loondoorbetaling bij ziekte en de Ziektewet naar 1,5 jaar. Zieke werknemers komen daardoor eerder in de WIA of in andere uitkeringen. De hogere uitkeringslasten en uitvoeringskosten (SGP_101_c t/m g) worden deels gefinancierd uit een verhoging van de premies. Dit is een lastenverzwaring voor bedrijven van 0,7 mld euro. Daartegenover staan lagere loonkosten voor bedrijven van 0,7 mld euro.

Vermogen en winst

- **Verlagen lage tarief vennootschapsbelasting (SGP_171)**
De SGP verlaagt het tarief in de eerste schijf van de vennootschapsbelasting. Dit is een taakstellende lastenverlichting voor bedrijven van 1,3 mld euro.
- **Verhogen KIA (SGP_173)**
De SGP verhoogt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA). Dit is een taakstellende lastenverlichting voor bedrijven van 0,2 mld euro.
- **Verhogen EIA (SGP_174)**
De SGP verhoogt de energie-investeringsaftrek (EIA). Dit is een taakstellende lastenverlichting voor bedrijven van 0,2 mld euro.
- **Verhogen tarief innovatiebox (SGP_172)**
De SGP verhoogt het tarief van de innovatiebox. Dit is een taakstellende lastenverzwaring voor bedrijven van 0,4 mld euro.

Klimaat en milieu

- **Verlagen energielasting elektriciteit (SGP_182)**
De SGP verlaagt de tarieven voor elektriciteit in de derde en vierde tariefschijf van de energielasting en verhoogt de belastingvermindering. Dit is een taakstellende lastenverlichting van 0,4 mld euro voor gezinnen en van 0,8 mld euro voor bedrijven.
- **Invoeren vrachtwagenheffing (afschaffen eurovignet, verlagen mrb en gedragseffect) (SGP_184_b)**
De invoering van een vrachtwagenheffing door de SGP gaat gepaard met het afschaffen van het eurovignet, een lastenverlichting in de mrb voor vrachtwagens en een daling van de accijnsopbrengst. In totaal leidt dit tot een lastenverlichting voor bedrijven van 0,4 mld euro.
- **Invoeren bpm-vrijstelling bestelauto's (SGP_183)**
De SGP introduceert een vrijstelling in de bpm voor bestelauto's van ondernemers. Dit is een lastenverlichting van 0,3 mld euro voor bedrijven.
- **Verlagen mrb (SGP_186)**
De SGP verlaagt de tarieven in de mrb. Dit is een taakstellende lastenverlichting van 0,2 mld euro voor gezinnen en van beperkte omvang voor bedrijven.
- **Invoeren circulaire plastic-heffing (SGP_178)**
De SGP voert een heffing in op de productie van fossiele polymeren voor de Nederlandse markt. Dit is een taakstellende lastenverzwaring voor bedrijven van 1,0 mld euro.
- **Invoeren vrachtwagenheffing (SGP_184_a, SGP_184_c)**
De SGP voert een vrachtwagenheffing in met een tarief van 15 cent per kilometer op hoofdwegen. Dit is een lastenverzwaring van 0,7 mld euro voor bedrijven en van 0,1 mld euro voor het buitenland.
- **Invoeren heffing op luchtvervuiling industrie (SGP_181)**
De SGP voert een heffing in op de industriële uitstoot van stikstofoxiden en niet-methaan vluchtige organische stoffen. Dit is een taakstellende lastenverzwaring voor bedrijven van 0,6 mld euro.
- **Invoeren heffing op lozen hoge temperatuur restwarmte (SGP_187)**
De SGP voert een heffing in op het lozen van restwarmte met een tarief van 27,50 euro per GJ. Dit is een lastenverzwaring voor bedrijven van 0,5 mld euro. De maatregel brengt uitvoeringstechnische risico's met betrekking tot de meetbaarheid van restwarmte met zich mee.

- **Afschaffen kwart- en halftarieven mrb (SGP_185)**
De SGP schaft de kwart- en halftarieven in de mrb af. Dit is een lastenverzwaring van 0,2 mld euro voor gezinnen en van 0,1 mld euro voor bedrijven.
- **Verhogen vliegbelasting (SGP_177)**
De SGP verhoogt het tarief van de vliegbelasting. Dit is een taakstellende lastenverzwaring van beperkte omvang voor gezinnen, van 0,1 mld euro voor bedrijven en van 0,1 mld euro voor het buitenland.
- **Verhogen tarief vijfde schijf energiebelasting gas (SGP_180)**
De SGP verhoogt het tarief voor aardgas in de vijfde schijf van de energiebelasting. Dit is een taakstellende lastenverzwaring voor bedrijven van 0,2 mld euro.

Overig

- **Btw-nultarief op ov (SGP_195)**
De SGP verlaagt het btw-tarief op reizen met het ov naar 0%. Dit is een lastenverlichting van 0,3 mld euro voor gezinnen en van 0,1 mld euro voor bedrijven.
- **Afschaffen verlaagd btw-tarief dagrecreatie (SGP_189)**
De SGP hevelt dagrecreatie over naar het algemene btw-tarief van 21%. Uitzondering betreft bezoek aan dierentuinen en openbare musea. Dit is een lastenverzwaring van 0,5 mld euro voor gezinnen en van 0,2 mld euro voor bedrijven.
- **Invoering digitale dienstenbelasting (SGP_188)**
De SGP voert een digitale dienstenbelasting in met een tarief van 5% over de bruto-opbrengst. Dit is een lastenverzwaring voor het buitenland van 0,5 mld euro.
- **Afschaffen verlaagd btw-tarief sierteelt (SGP_190)**
De SGP hevelt sierteelt over naar het algemene btw-tarief van 21%. Dit is een lastenverzwaring van 0,3 mld euro voor gezinnen en van 0,1 mld euro voor bedrijven.
- **Verhogen tabaksaccijns (SGP_191)**
De SGP verhoogt de tabaksaccijns. Dit is een taakstellende lastenverzwaring voor gezinnen van 0,3 mld euro.
- **Verhogen kansspelbelasting (SGP_192)**
De SGP verhoogt de kansspelbelasting. Dit is een taakstellende lastenverzwaring voor gezinnen van 0,2 mld euro.

Tabel 12.16 Lastenmutaties t.o.v. basispad in 2028, ex ante, mld euro

(-) betekent lastenverlichting, (+) betekent lastenverzwaring.	2028
Inkomen en arbeid	-1,9
Introductie draagkrachtkorting (SGP_160)	-27,1
Introductie splitsingsstelsel (SGP_162)	-3,5
Verlagen tarief eerste schijf box 1 (SGP_161)	-1,7
Verlaging Aof-premie kleine werkgevers (SGP_168)	-0,4
Verlengen vrijstelling RVU-heffing (SGP_128_b)	-0,1
Afschaffen algemene heffingskorting, zonder doorwerking bijstand en AOW (SGP_163)	26,1
Aftoppingsgrens pensioenpremies naar twee keer modaal (88.000 euro) (SGP_166)	1,8
Alternatieve invulling uitfasering inkomensafhankelijke combinatiekorting (SGP_165)	1,3
Afschaffen 30%-regeling, ETK-regeling en buitenlandse partiële belastingplicht (SGP_167)	0,9
Loondoorbetaling bij ziekte verkorten naar 1,5 jaar (premies) (SGP_101_b)	0,7
Vermogen en winst	-1,3

Verlagen lage tarief vennootschapsbelasting (SGP_171)	-1,3
Verhogen KIA (SGP_173)	-0,2
Verhogen EIA (SGP_174)	-0,2
Verhogen tarief innovatiebox (SGP_172)	0,4
Klimaat en milieu	1,6
Verlagen energiebelasting elektriciteit (SGP_182)	-1,2
Invoeren vrachtwagenheffing (afschaffen eurovignet, verlagen mrb en gedragseffect) (SGP_184_b)	-0,4
Invoeren bpm-vrijstelling bestelauto's (SGP_183)	-0,3
Verlagen mrb (SGP_186)	-0,2
Invoeren circulaire plastic-heffing (SGP_178)	1,0
Invoeren vrachtwagenheffing (SGP_184_a, SGP_184_c)	0,8
Invoeren heffing op luchtvervuiling industrie (SGP_181)	0,6
Invoeren heffing op lozen hoge temperatuur restwarmte (SGP_187)	0,5
Afschaffen kwart- en halftarieven mrb (SGP_185)	0,3
Verhogen vliegbelasting (SGP_177)	0,2
Verhogen tarief vijfde schijf energiebelasting gas (SGP_180)	0,2
Overig	1,6
Btw-nultarief op ov (SGP_195)	-0,4
Afschaffen verlaagd btw-tarief dagrecreatie (SGP_189)	0,6
Invoering digitale dienstenbelasting (SGP_188)	0,5
Afschaffen verlaagd btw-tarief sierteelt (SGP_190)	0,3
Verhogen tabaksaccijns (SGP_191)	0,3
Verhogen kansspelbelasting (SGP_192)	0,2